

Yngre hjemmehjælpsmodtagere

27. november 2025

Af Signe Frees Nissen, sifn@kl.dk

Omkring 30.100 18-66-årige modtog hjemmehjælp i januar 2024. De yngre hjemmehjælpsmodtagere adskiller sig fra de ældre på en række parametre, men der er også flere ligheder. Forskellene er generelt størst, når man sammenligner de 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere med de 67+-årige hjemmehjælpsmodtagere. De 60-66-årige hjemmehjælpsmodtagere har i højere grad fællestræk med de 67+-årige hjemmehjælpsmodtagere.

Hver fjerde yngre hjemmehjælpsmodtager får også socialpædagogisk støtte. Dem, der modtager begge typer af støtte samtidig, har generelt set et mere komplekst støttebehov end dem, der alene modtager henholdsvis hjemmehjælp eller socialpædagogisk støtte. Dem, der alene modtager hjemmehjælp, adskiller sig fra dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte ved generelt at være ældre og have flere kroniske sygdomme og i mindre grad have psykiatriske lidelser.

HOVEDKONKLUSIONER

Hvem er de yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med de ældre modtagere?

- Kvinder udgør en mindre andel blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere (52 pct.), end blandt de ældre modtagere (65 pct.).
- Der er flere indvandrere og efterkommere blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere (12 pct.) end blandt ældre (5 pct.).
- Næsten to ud af tre af de yngre hjemmehjælpsmodtagere får udelukkende praktisk hjælp. Blandt de ældre hjemmehjælpsmodtagere er det lidt over halvdelen.
- De yngre hjemmehjælpsmodtagere, der får personlig pleje, er dog i gennemsnit visiteret til flere timers personlig pleje end de ældre modtagere af personlig pleje.
- To ud af fem af de yngre hjemmehjælpsmodtagere er også visiteret til kommunal sygepleje. Blandt de ældre er det næsten tre ud af fem.
- De yngre hjemmehjælpsmodtagere har i højere grad (udvalgte) psykiatriske lidelser (26 pct.) og handicaprelaterede diagnoser (17 pct.) sammenlignet med de ældre (hhv. 7 og 3 pct.). Mens de ældre i højere grad har (udvalgte) kroniske sygdomme (82 pct.) sammenlignet med de yngre (63 pct.).
- Mere end halvdelen af de yngre hjemmehjælpsmodtagere modtager også (udvalgte) indsatser på det specialiserede voksenområde.
- De ældre ophører typisk med at modtage hjemmehjælp, fordi de dør eller flytter på plejehjem (68 pct.). Blandt de yngre er det hver tredje, der ophører, fordi de dør eller flytter på plejehjem.

De yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med modtagere af socialpædagogisk støtte

- Ca. 7.400 18-66-årige modtog både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte i januar 2024. Derudover modtog ca. 22.700 18-66-årige hjemmehjælp uden at få socialpædagogisk støtte, og ca. 30.300 18-66-årige, fik socialpædagogisk støtte uden samtidig hjemmehjælp.
- Det svarer til, at hver fjerde yngre hjemmehjælpsmodtager også får socialpædagogisk støtte. Omvendt får hver femte modtager af socialpædagogisk støtte også hjemmehjælp.
- Dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte er generelt yngre end dem, der alene modtager hjemmehjælp. Dem der modtager begge dele, har en aldersfordeling, der ligger mellem de to andre.
- De 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere, der samtidig får socialpædagogisk støtte, får i mindre grad personlig pleje sammenlignet med de 18-39-årige, der alene modtager hjemmehjælp.

HOVEDKONKLUSIONER

- Dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte, har oftere (udvalgte) psykiatriske lidelser sammenlignet med dem der alene modtager hjemmehjælp, og dem der modtager begge dele.
- Omvendt har dem, der alene modtager hjemmehjælp, oftere (udvalgte) kroniske sygdomme sammenlignet med dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte og dem, der modtager begge dele.
- Dem, der modtager begge dele, har oftere (udvalgte) handicaprelaterede diagnoser og har også oftere flere samtidige udfordringer end dem, der alene modtager henholdsvis socialpædagogisk støtte og hjemmehjælp.
- Dem, der modtager både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, får oftere også kommunal sygepleje. Dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte, er den gruppe, hvor færrest modtager kommunal sygepleje.
- Der har været en stigning i antallet af modtagere af alle tre grupper (hhv. modtagere af begge dele, kun hjemmehjælp og kun socialpædagogisk støtte). Blandt de 18-39-årige er antallet steget mere, end hvad der kan forklares af den demografiske udvikling.
- Der er ikke nogen tydelige indikationer på, at der sker en substitution mellem de to typer af indsats. Der har været en markant stigning i antallet, der modtager begge typer støtte samtidigt.

BAGGRUND

De yngre hjemmehjælpsmodtagere (18-66 år) udgør næsten hver femte hjemmehjælpsmodtager i 2024.

Både ifm. med overgangen til den nye ældrelov og i lyset af udviklingen på det specialiserede voksenområdet, er det relevant at undersøge, hvem de yngre hjemmehjælpsmodtagere er, og hvordan de adskiller sig fra ældre hjemmehjælpsmodtagere og fra modtagere af socialpædagogisk støtte.

SÅDAN HAR VI GJORT

På baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik identificeres modtagere af hjemmehjælp omfattet af frit valg efter serviceloven § 83.

Yngre hjemmehjælpsmodtagere omfatter 18-66-årige. Ældre hjemmehjælpsmodtagere er de 67+-årige.

Analysen tager udgangspunkt i hjemmehjælpsmodtagere i januar måned.

INDHOLD

Baggrund.....	5
Hvem er de yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med de ældre?	9
Der er flere mænd blandt de yngre end blandt de ældre	9
De yngre får oftere udelukkende praktisk hjælp sammenlignet med de ældre.....	10
De yngre får i mindre grad kommunal sygepleje sammenlignet med de ældre	11
De yngre har oftere psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser, mens de ældre oftere har kroniske sygdomme.....	12
De yngre får oftere samtidigt sociale indsatser sammenlignet med de ældre	14
De ældre hjemmehjælpsmodtagere ophører typisk med at modtage hjemmehjælp, fordi de dør eller flytter i plejebolig. Det er ikke tilfældet blandt de yngre	15
De yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med modtagere af socialpædagogisk støtte	18
7.400 18-66-årige modtager både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte	18
Hver fjerde hjemmehjælpsmodtager får socialpædagogisk støtte.....	18
Dem, der modtager socialpædagogisk støtte, er generelt yngre.....	19
De 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere, der også får socialpædagogisk støtte, får i mindre grad personlig pleje.....	21
Modtagere af socialpædagogisk støtte har oftere psykiatriske lidelser	23
Hjemmehjælpsmodtagerne får oftere kommunal sygepleje	24
Modtagere af både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte får oftere førtidspension .	25
Antallet af modtagere af hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte er steget	26
Blandt de 18-39-årige er antallet steget mere end den demografiske udvikling.....	27
Bilag 1 - Diagnoseafgrænsning	29

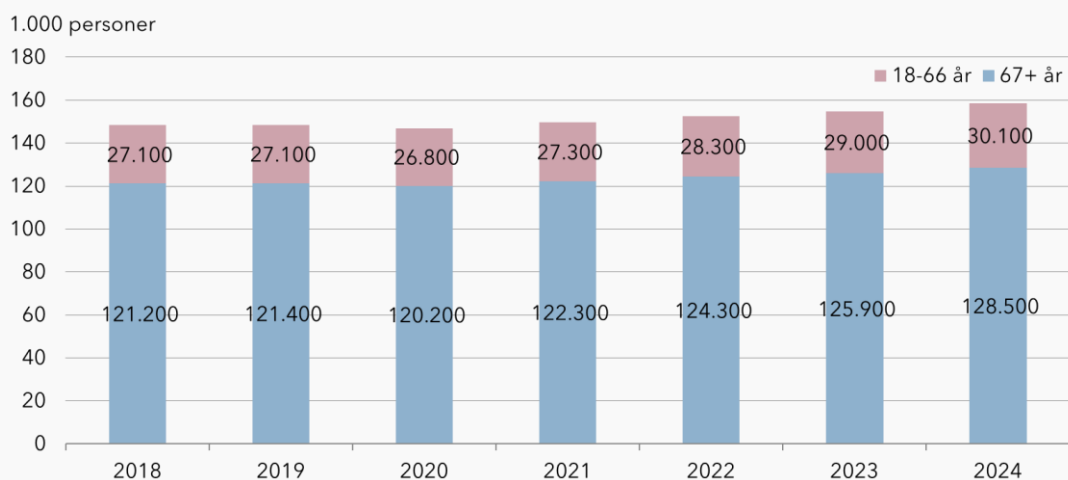
Baggrund

Næsten hver femte hjemmehjælpsmodtager er mellem 18 og 66 år. Der har været en stigning i antallet af yngre hjemmehjælpsmodtagere, som kun i nogen grad kan forklares af den demografiske udvikling. Især antallet af 18-39-årige modtagere af praktisk hjælp er steget.

Omkring 158.600 voksne modtog hjemmehjælp i januar 2024. Heraf var ca. 30.100 mellem 18 og 66 år, mens ca. 128.500 var 67 år eller ældre. Det svarer til, at næsten hver femte hjemmehjælpsmodtager er under 67 år. Antallet af 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere er steget med 11 pct. fra 2018 til 2024. I samme periode ses der også en stigning i antallet af 67+årige hjemmehjælpsmodtagere på 6 pct., jf. figur 1.

Figur 1

Udvikling i antal voksne modtagere af hjemmehjælp (§ 83), 2018-2024

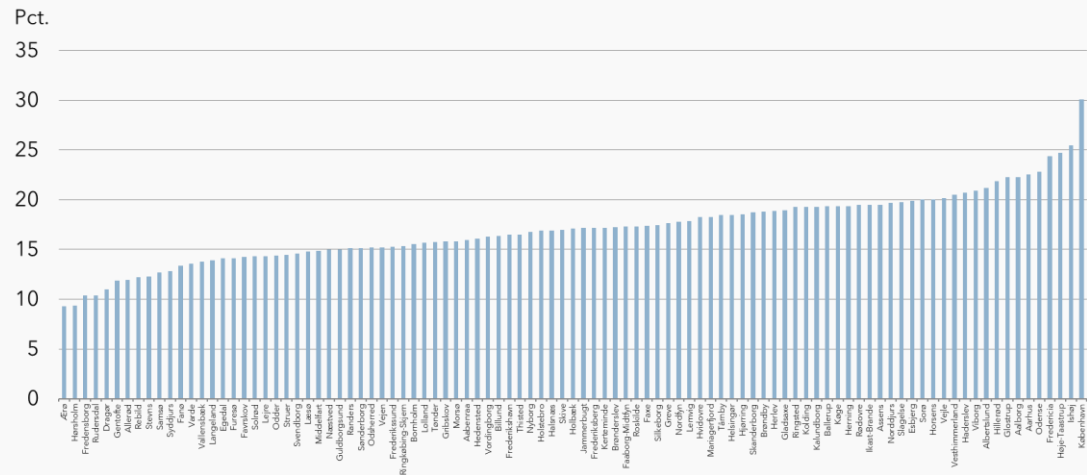
Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Antal er afrundet til nærmeste 100.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Der er store kommunale forskelle i andelen af hjemmehjælpsmodtagere, der er under 67 år. Andelen varierer fra 9 pct. i den kommune med den laveste andel til 30 pct. i den kommune med højeste andel, jf. figur 2. Forskellene skal blandt andet ses i lyset af forskelle i befolkningssammensætningen. I kommuner, hvor de yngre hjemmehjælpsmodtagere udgør en større del af det samlede antal hjemmehjælpsmodtagere, er der ofte relativt få ældre i befolkningen, sammenlignet med kommuner, hvor de yngre hjemmehjælpsmodtagere udgør en mindre del af det samlede antal hjemmehjælpsmodtagere.

Figur 2

Andel hjemmehjælpsmodtagere, der er mellem 18 og 66 år, kommunefordelt, 2024

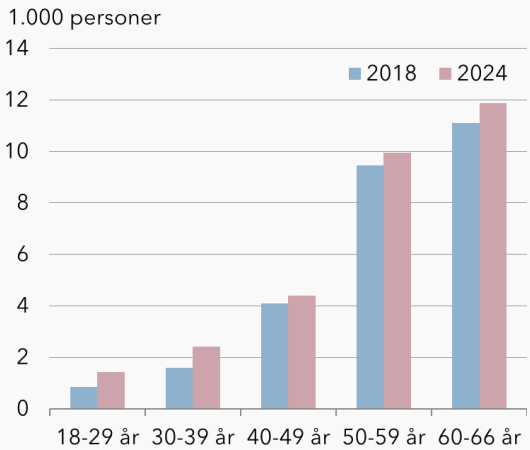

Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar 2024. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Kommune angiver handlekommunen og omfatter de 97 kommuner, der i 2024 har indberettet data for alle 12 måneder i året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Siden 2018 har der været en stigning i antallet af yngre hjemmehjælpsmodtagere i alle aldersgrupper, jf. figur 3. Stigningen kan kun i mindre grad forklares af den demografiske udvikling. Blandt de 18-39-årige ses der en stigning i antallet af hjemmehjælpsmodtagere, der langt overstiger, hvad den demografiske udvikling tilsiger. Blandt de 40-59-årige er stigningen i antal hjemmehjælpsmodtagere også højere, end den demografiske udvikling tilsiger. Dog ikke i samme grad som blandt de 18-39-årige. Blandt de 60-66-årige følger udviklingen i antallet af modtagere den demografiske udvikling, jf. figur 4.

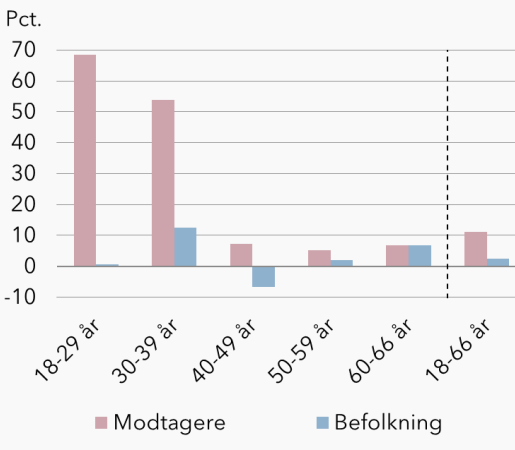
Figur 3

Udvikling i antal 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, 2018-2024, aldersfordelt

Figur 4

Procentvis udvikling i hhv. antal modtagere og befolkningen, 2018-2024

Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Befolkningstal er opgjort pr. 1. januar i året.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Selvom de 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere i 2024 kun udgør 13 pct. af de yngre hjemmehjælpsmodtagere, står de for næsten halvdelen af den stigning, der har været i antallet af yngre hjemmehjælpsmodtagere i perioden 2018-2024, jf. tabel 1.

Tabel 1

Aldersfordeling blandt yngre hjemmehjælpsmodtagere og andel af stigning i antal modtagere, der kan tilskrives aldersgruppen, 2018-2024

Aldersfordeling i 2024		Andel af stigning i antal modtagere, der kan tilskrives aldersgruppen
Alder	Pct.	
18-29 år	5	19
30-39 år	8	28
40-49 år	15	10
50-59 år	33	17
60-66 år	39	26
18-66-årige i alt	100	100

Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal.
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Den relativt set store stigning i antallet af 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere skyldes især en stigning i antallet, der modtager praktisk hjælp. Antallet af 18-39-årige, der modtager praktisk hjælp, er steget med 83 pct. siden 2018. Stigningen kan blandt andet skyldes Ankestyrelsens afgørelse fra 2019, som præciserer, i hvilke tilfælde hjælp skal bevilges efter henholdsvis § 83 og § 85. Det kan have medført en stigning i antallet af yngre borgere, der blev visiteret efter § 83.

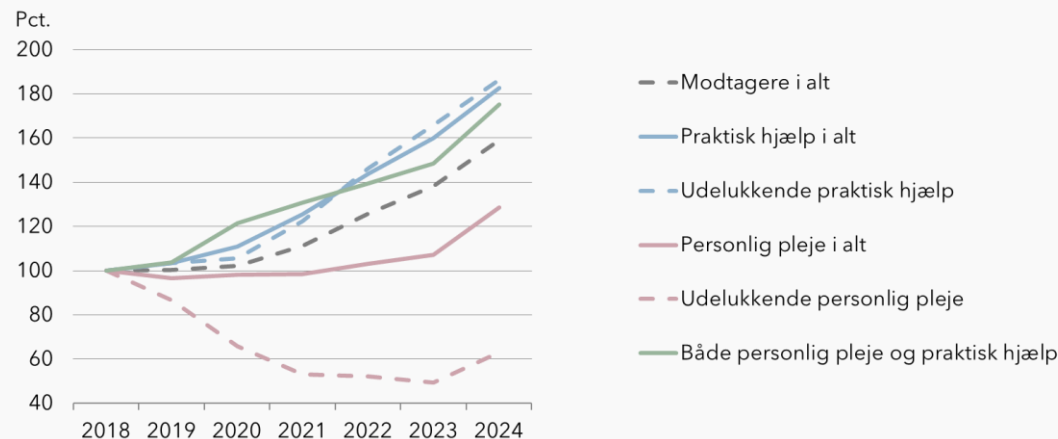
Der har både været en stigning i antallet af personer, der udelukkende modtager praktisk hjælp og antallet, der modtager både personlig pleje og praktisk hjælp. De seneste år har der også været en stigning i antallet, der modtager personlig pleje.

For de 40-66-årige hjemmehjælpsmodtagere ses der en mindre stigning i det samlede antal modtagere, hvor antallet er steget med 6 pct. Der har været et fald i antallet af modtagere af personlig pleje på 15 pct., mens antallet af modtagere af praktisk hjælp er steget med 16 pct. Blandt de 67+-årige ses der lignende tendenser. Samlet set har der været en stigning i antallet af modtagere på 6 pct. Det dækker over en stigning i antallet af modtagere af praktisk hjælp på 13 pct. og et fald i antallet af modtagere af personlig pleje på 7 pct., jf. figur 5

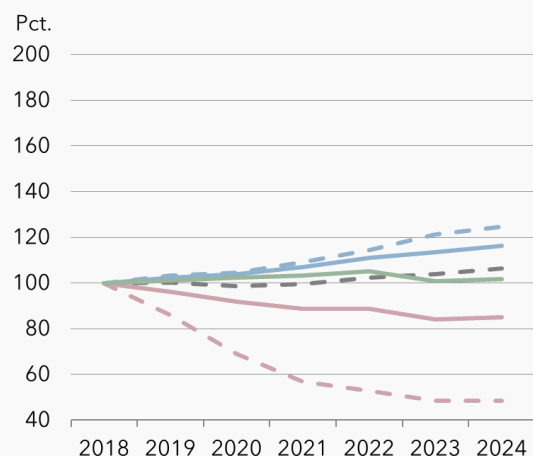
Figur 5

Indekseret udvikling i antal modtagere af personlig pleje og/eller praktisk hjælp, aldersfordelt, 2018-2024

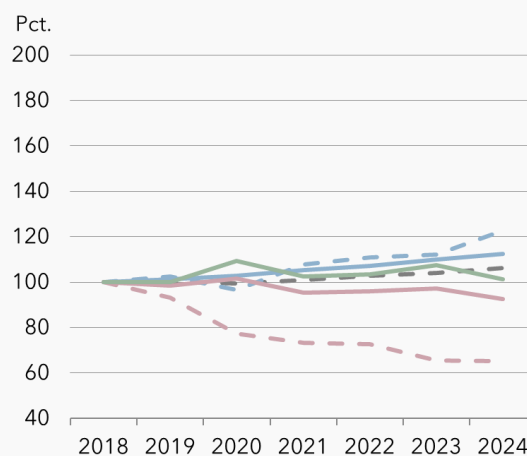
18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere

40-66-årige hjemmehjælpsmodtagere

67+-årige hjemmehjælpsmodtagere

Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. "Praktisk hjælp i alt" omfatter alle, der har modtaget praktisk hjælp inkl. dem der både modtager praktisk hjælp og personlig pleje. "Udelukkende praktisk hjælp" omfatter dem, der modtager praktisk hjælp og som ikke modtager personlig pleje. Tilsvarende for "personlig pleje i alt" og "udelukkende personlig pleje".

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I de følgende afsnit ses der nærmere på de yngre (18-66-årige) hjemmehjælpsmodtagere. Først ses der nærmere på, hvad der karakteriserer de yngre hjemmehjælpsmodtagere, og hvilke forskelle og ligheder, der er, sammenlignet med de ældre hjemmehjælpsmodtagere. Det gøres i lyset af den nye ældrelov, som trådte i kraft 1. juli 2025. Hjemmehjælp i form af personlig pleje og praktisk hjælp, der før blev visiteret efter servicelovens § 83, visiteres fremover for personer, som har nået folkepensionsalderen, som en del af helhedsplejen efter ældrelovens § 10. Øvrige personer - under folkepensionsalderen - med behov for personlig pleje og praktisk hjælp visiteres i udgangspunktet fortsat efter serviceloven. Ældre, som ikke har nået folkepensionsalderen, kan dog også visiteres efter ældreloven, hvis det vurderes, at deres behov for pleje og omsorg svarer til behovet hos ældre, der har nået folkepensionsalderen. Det er derfor relevant at have mere viden om, hvem de yngre hjemmehjælpsmodtagere er, og hvilke behov de har sammenlignet med de ældre hjemmehjælpsmodtagere.

Andet afsnit undersøger udviklingen i samt forskelle og ligheder blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere (§ 83) og modtagere af socialpædagogisk støtte (SEL § 85) i eget hjem. For de yngre borgere med behov for hjælp og støtte kan kommunerne opleve, at det er vanskeligt at vurdere, om hjælpen skal gives som hjemmehjælp (SEL § 83) eller som socialpædagogisk støtte (SEL § 85).¹ I analysen undersøges derfor, om noget af stigningen i antallet af yngre hjemmehjælpsmodtagere kan skyldes, at der sker en substitution fra socialpædagogisk støtte (§SEL § 85) mod hjemmehjælp (SEL § 83). I den forbindelse belyses, hvor mange personer, der både modtager støtte efter § 83 og § 85, samt forskelle og ligheder mellem 18-66-årige modtagere af de to indsatser.

Boks 1

Definition og afgrænsning af hjemmehjælpsmodtagere

Definition

I denne analyse er hjemmehjælp afgrænset til indsatser efter servicelovens § 83 omfattet af frit valg. Der er taget udgangspunkt i Danmarks Statistiks register AEFV med oplysninger om *visiteret* hjemmehjælp. Analysen dækker perioden 2018-2024, som er før ældreloven (og helhedsplejen) trådte i kraft. Yngre hjemmehjælpsmodtagere er defineret som 18-66-årige. Ældre hjemmehjælpsmodtagere omfatter de 67+årige.

Afgrænsning

Opgørelsen er afgrænset til voksne modtagere af hjemmehjælp i januar måned i året. Personer, der bor på plejehjem og i plejebolig, indgår ikke i registeret. Borgere på botilbud og botilbudslignende tilbud er frasorteret og indgår således heller ikke i opgørelserne i analysen.

Der er afgrænset til data for kommuner, der i det enkelte år har indberettet data for alle 12 måneder i året. I perioden 2018-2024 er det mellem 60 og 97 kommuner. På baggrund af aldersfordelte befolkningstal er der foretaget en opregning til landsplan.

Hvem er de yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med de ældre?

De yngre hjemmehjælpsmodtagere adskiller sig fra de ældre hjemmehjælpsmodtagere på en række parametre, men der er også flere ligheder. Forskellene er generelt størst, når man sammenligner de 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere med de 67+-årige hjemmehjælpsmodtagere. De 60-66-årige hjemmehjælpsmodtagere har i højere grad fællestræk med de 67+-årige hjemmehjælpsmodtagere.

Der er flere mænd blandt de yngre end blandt de ældre

Omkring halvdelen af de yngre hjemmehjælpsmodtagere er kvinder. Det er færre end blandt de ældre hjemmehjælpsmodtagere. Andelen af kvinder blandt hjemmehjælpsmodtagerne stiger med alderen, jf. figur 6. Det hænger blandt andet sammen med, at kvinder gennemsnitligt har højere levealder end mænd.

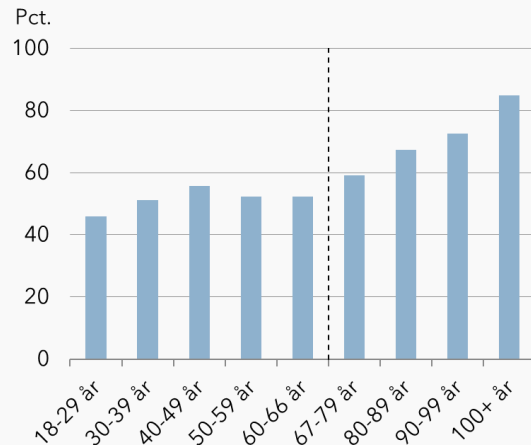
Der er flere indvandrere og efterkommere blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere end blandt de ældre. Mere end hver tiende af de yngre hjemmehjælpsmodtagere er indvandrere eller efterkommere. Blandt de ældre er det hver tyvende, jf. figur 7. Det skal ses i lyset af, at

¹ Ankestyrelsen, 2024: Samlet Retssikkerhedsundersøgelse – Delundersøgelse om voksenhandicapområdet.

der generelt er en større andel indvandrere og efterkommere i den yngre del af befolkningen end blandt de ældre.

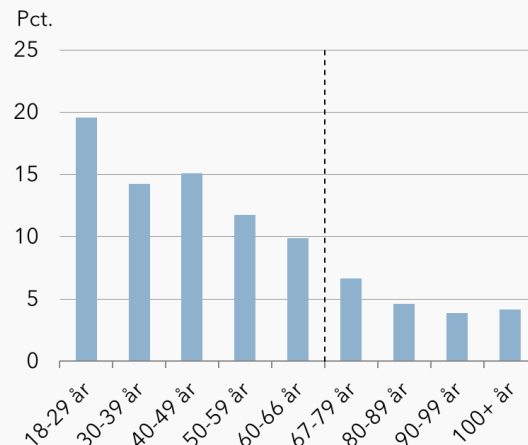
Figur 6

Andel hjemmehjælpsmodtagere, der er kvinder, aldersfordelt, 2024

Figur 7

Andel hjemmehjælpsmodtagere, der er indvandrere og efterkommere, 2024

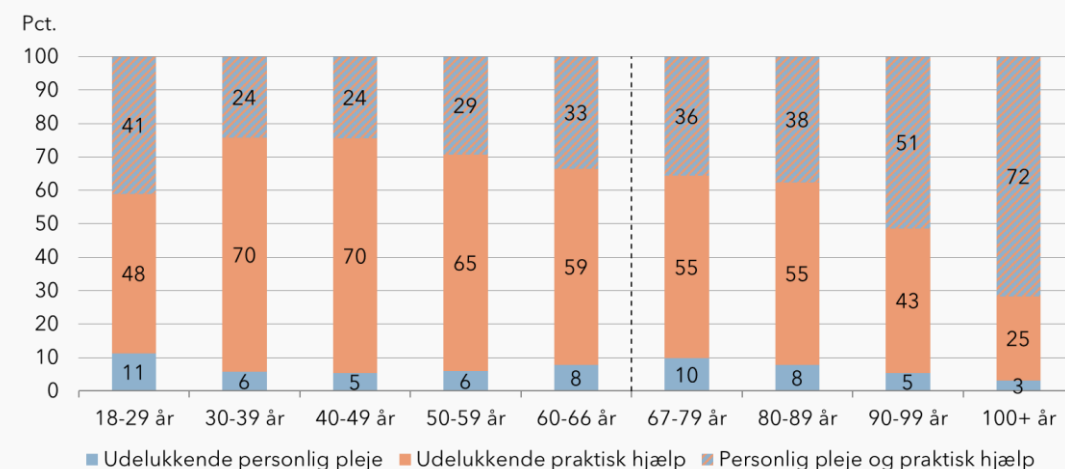
Note: Antal modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året. Definitionen af indvandrere og efterkommere følger Danmarks Statistiks definition.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

De yngre får oftere udelukkende praktisk hjælp sammenlignet med de ældre. Næsten to ud af tre yngre hjemmehjælpsmodtagere får udelukkende praktisk hjælp. Det er flere end blandt de ældre hjemmehjælpsmodtagere. Blandt de 67-79-årige er det halvdelen. Andelen falder med alderen, ned til 22 pct. blandt de 100+-årige. De 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere skiller sig ud blandt de yngre modtagere af hjemmehjælp, da de i højere grad modtager både personlig pleje og praktisk hjælp, sammenlignet med de 30-66-årige, jf. figur 8.

Figur 8

Andel hjemmehjælpsmodtagere, der modtager personlig pleje og/eller praktisk hjælp, aldersfordelt, 2024

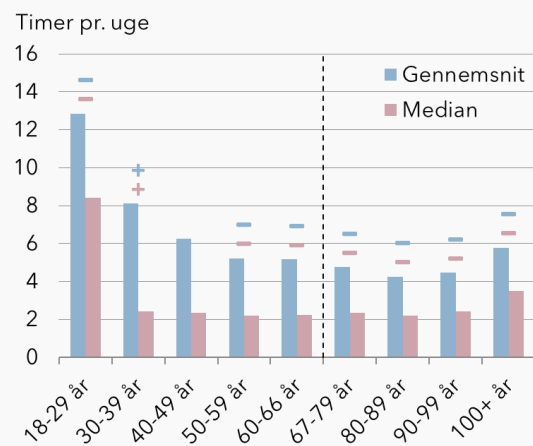
Note: Modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Selvom de yngre hjemmehjælpsmodtagere i mindre grad modtager personlig pleje, er dem, der modtager personlig pleje, i gennemsnit visiteret til flere timers personlig pleje, end de 67-99-årige, der modtager personlig pleje. Især de 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere, der får personlig pleje, er i gennemsnit visiteret til markant flere timer end de øvrige aldersgrupper. I gennemsnit er de 18-29-årige modtagere af personlig pleje visiteret til 13 timers personlig pleje pr. uge. De 67+-årige, der modtager personlig pleje, er i gennemsnit visiteret til 4-6 timer personlig pleje pr. uge. De 18-29-årige, der modtager praktisk hjælp, er også i gennemsnit visiteret til markant flere timer end de øvrige aldersgrupper, jf. figur 9 og 10.

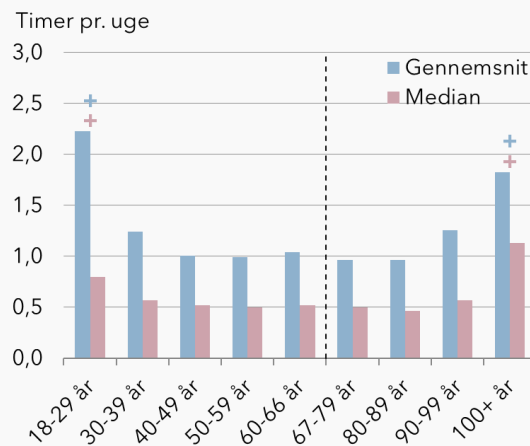
Figur 9

Gennemsnit og median af visiteret tid til personlig pleje, blandt modtagere af personlig pleje, 2024

Figur 10

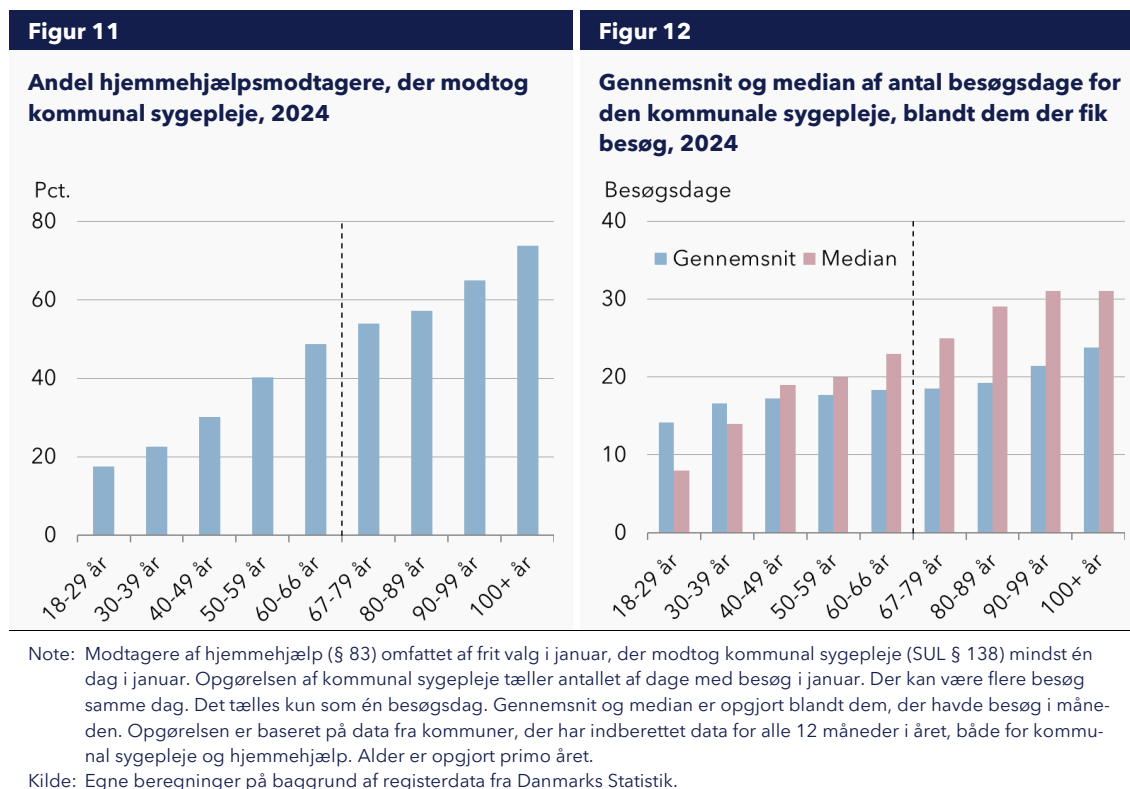
Gennemsnit og median af visiteret tid til praktisk hjælp, blandt modtagere af praktisk hjælp, 2024

Note: + og - angiver om gennemsnit og median er steget eller faldet med mere end 5 minutter pr. uge siden 2018. Hvis ændringerne i gennemsnit og median af visiteret tid er 5 minutter eller mindre, er der hverken et + eller -. Modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar i året. Alder er opgjort pr. 1. januar i året. Opgørelsen er baseret på kommuner, der har indberettet data for hele året. Opgørelsen af praktisk hjælp er opgjort eksklusiv registreringer af under 2 minutter pr. uge da madservice, tøjvask og indkøb ofte registreres som 1-minutsydelse. Tidsforbruget for disse ydelser afspejler således ikke det reelle tidsforbrug forbundet med opgaven. Personer der udelukkende modtager under 2 minutters praktisk hjælp indgår derfor ikke i opgørelsen af visiteret tid.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

De yngre får i mindre grad kommunal sygepleje sammenlignet med de ældre. To ud af fem af de yngre hjemmehjælpsmodtagere, modtager også kommunal sygepleje. Blandt de 67+-årige er det næsten tre ud af fem. Andelen, der også modtager kommunal sygepleje stiger med alderen. Blandt de 18-29-årige modtager 17 pct. kommunal sygepleje, mens det blandt de 100+-årige er 74 pct. De 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der får besøg af den kommunale sygepleje, har i gennemsnit 14-18 dage med besøg i løbet af måneden, jf. figur 11 og 12.

De yngre har oftere psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser, mens de ældre oftere har kroniske sygdomme

De yngre hjemmehjælpsmodtagere har oftere udvalgte psykiatriske lidelser sammenlignet med de ældre, fx angst, depression, personlighedsforstyrrelser mv. (se bilag 1 for en fuld oversigt over inkluderede psykiatriske lidelser). Hver fjerde af de yngre hjemmehjælpsmodtagere har en af udvalgte psykiatriske lidelser, mens det er 7 pct. blandt ældre hjemmehjælpsmodtagere. Blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere er det især de 29-49-årige, der har psykiatriske lidelser, mens der er færre blandt de 60-66-årige.

De yngre hjemmehjælpsmodtagere har også oftere udvalgte handicaprelaterede diagnoser, fx autismespektrumforstyrrelse, udviklingshæmning mv. (se bilag 1 for en fuld oversigt over inkluderede handicaprelaterede diagnoser). 17 pct. af de 18-66-årige har en eller flere af udvalgte handicaprelaterede diagnoser, mens det blandt de 67+-årige er 3 pct. Andelen med udvalgte handicaprelaterede diagnoser er højest blandt de yngste hjemmehjælpsmodtagere. Blandt de 18-29-årige har 59 pct. en handicaprelateret diagnose, mens det blandt de 60-66-årige er 11 pct.

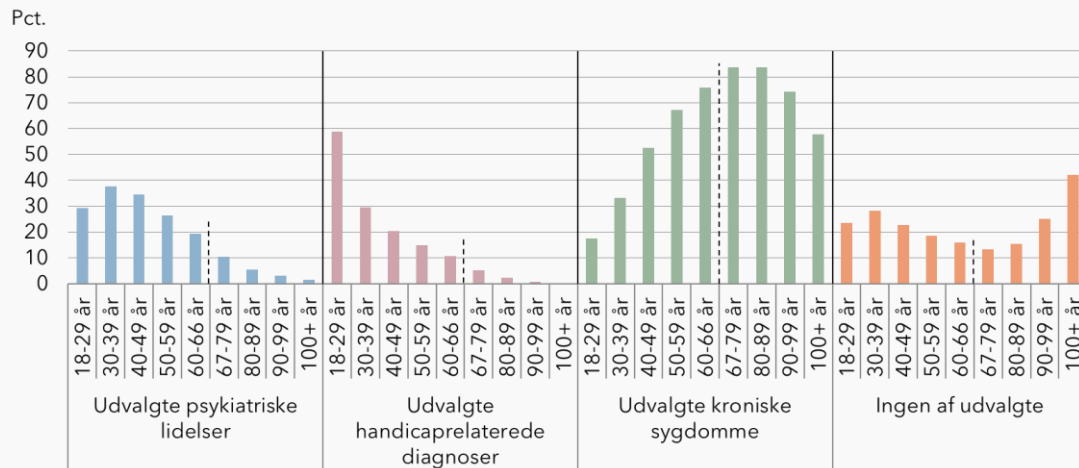
Noget af forskellen i andelen med både psykiatriske lidelser og handicaprelaterede diagnoser kan skyldes, at der i dag er et større fokus på udredning og diagnosticering end tidligere, og at flere yngre i dag bliver diagnosticeret. Derudover vil nogle lidelser kun give anledning til hospitalskontakt indledningsvist i forbindelse med diagnosticering, hvilket kan ligge mange år tilbage og vil derfor ikke indgå i opgørelserne blandt de ældste.

Kroniske sygdomme er derimod mere udbredte blandt de ældre hjemmehjælpsmodtagere. 63 pct. af de yngre hjemmehjælpsmodtagere har en eller flere af udvalgte kroniske sygdomme, mens det blandt de ældre er 82 pct. Andelen med udvalgte kroniske sygdomme er

lavest blandt de 18-29-årige, hvor det gælder 17 pct. Blandt de 60-66-årige har 76 pct. en kronisk sygdom, mens det blandt de 67-79-årige er 84 pct., jf. figur 13.

Figur 13

Andel hjemmehjælpsmodtagere med udvalgte psykiatriske lidelser, handicaprelaterede diagnoser og kroniske sygdomme, aldersfordelt, 2024

Note: Modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar. Diagnoser/sygdomme og alder er opgjort pr. 1. januar i året. Samme person kan både have udvalgte psykiatriske, udvalgte handicaprelaterede og udvalgte kroniske sygdomme. Se afgrænsning af udvalgte diagnoser i bilag 1. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data for alle 12 måneder i året, både for kommunal sygepleje og hjemmehjælp. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

Der er forskel på, hvilke kroniske sygdomme, der er mest udbredte blandt de henholdsvis yngre og ældre hjemmehjælpsmodtagere.

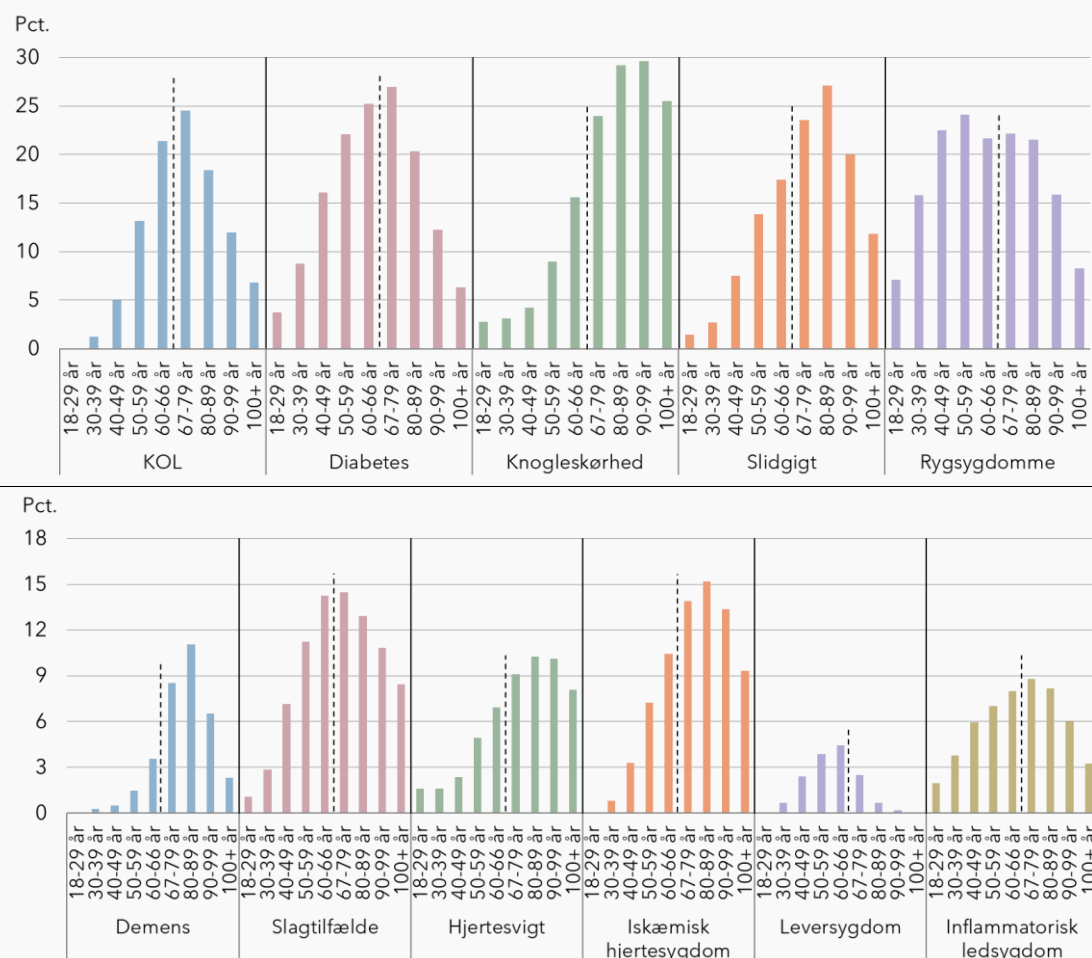
Knogleskørhed, demens, slidgigt, hjertesvigt og iskæmisk hjertesygdom er generelt mere udbredt blandt de 67+-årige hjemmehjælpsmodtagere end blandt de yngre hjemmehjælpsmodtagere.

Prævalensen af KOL, diabetes, slagtilfælde og inflammatorisk ledsygdom blandt de 50-66-årige ligger omkring samme niveau som blandt de 67-89-årige hjemmehjælpsmodtagere.

Andelen med rygsygdomme ligger omkring 22 pct. for 40-89-årige, og er lavest blandt de 18-29-årige og 100+-årige. Generelt er prævalensen af alle de udvalgte kroniske sygdomme lavest blandt de 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere, jf. figur 14.

Figur 14

Andel hjemmehjælpsmodtagere med udvalgte kroniske sygdomme, aldersfordelt, 2024

Note: Modtagere af hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg i januar. Sygdomme og alder er opgjort pr. 1. januar i året. Samme person kan have flere samtidige sygdomme og vil da indgå under flere sygdomme. Se afgrænsning af udvalgte sygdomme bilag 1. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data for alle 12 måneder i året, både for kommunal sygepleje og hjemmehjælp. Alder er opgjort primo året.

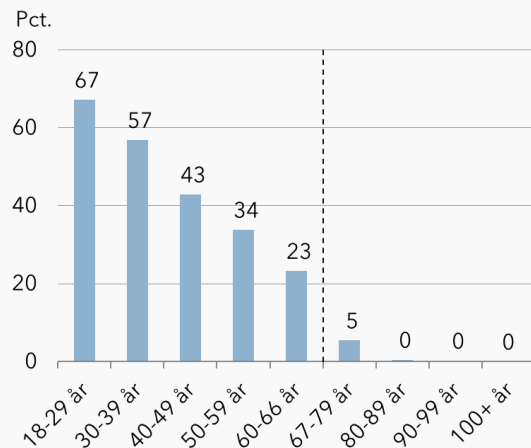
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

De yngre får oftere samtidigt sociale indsatser sammenlignet med de ældre

Mange af de yngre hjemmehjælpsmodtagere modtager også samtidigt indsatser på det specialiserede voksenområdet som fx socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem, aktivitets- og samværstilbud (§ 104), beskyttet beskæftigelse (§ 103), m.fl. Det er især de 18-29-årige, hvor det gælder 67 pct. Andelen falder med alderen og blandt de 60-66-årige er det 23 pct., mens det blandt de 67-79-årige er 5 pct., jf. figur 15. Næsten ni ud af ti af de 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere, modtager samtidig indsatser på det specialiserede voksenområde og/eller har en eller flere af udvalgte psykiatriske eller handicaprelaterede diagnoser. Blandt de 60-66-årige gælder det 42 pct., mens det blandt de 67-79-årige er 18 pct, jf. figur 16.

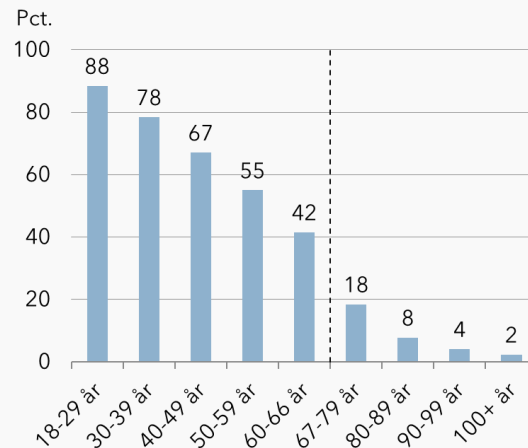
Figur 15

Hjemmehjælpsmodtagere, der også modtager udvalgte indsatser på det specialiserede voksenområde, 2024

Figur 16

Hjemmehjælpsmodtagere, der også modtager udvalgte indsatser på det specialiserede voksenområdet og/eller har udvalgte psykiatriske eller handicaprelaterede diagnoser, 2024

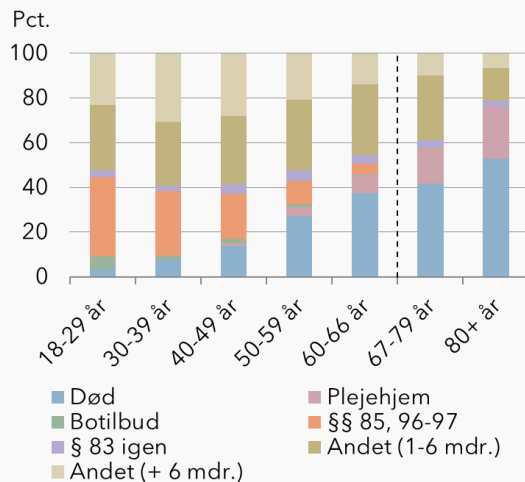
Note: Modtagere af hjemmehjælp (§ 83 omfattet af frit valg) i januar. Diagnoser og alder er opgjort pr. 1. januar i året. Udvalgte indsatser på det specialiserede voksenområdet omfatter indsatser efter SEL §§ 82a+b, 85 (i eget hjem), 95-98, 102-104, og er afgrænset til indsatser, der helt eller delvist er aktive i januar måned. Se afgrænsning af udvalgte diagnoser i bilag 1. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data for alle 12 måneder i året, både for kommunal sygepleje og hjemmehjælp. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

De ældre hjemmehjælpsmodtagere ophører typisk med at modtage hjemme-
hjælp, fordi de dør eller flytter i plejebolig. Det er ikke tilfældet blandt de yngre
Når de ældre ophører med at modtage hjemmehjælp, skyldes det typisk, at de dør eller flyt-
ter i plejebolig. Det er også i nogen grad tilfældet blandt de 50-66-årige, men ikke blandt de
18-49-årige. Mellem 22 og 42 pct. af de 18-49-årige, der ophører med at modtage hjemme-
hjælp, flytter i botilbud eller modtager efterfølgende socialpædagogisk støtte (§ 85), BPA (§
96) eller ledsagelse (§ 97), jf. figur 17. Blandt de 18-66-årige, der er ophørt med at modtage
hjemmehjælp i 2023, er omkring halvdelen af forløbene på højst seks måneder. Det gælder
også for de 67-79-årige, mens det er under 40 pct. blandt de 80+-årige. Hjemmehjælpen for
en stor gruppe af de yngre modtagere er dermed ofte af midlertidig karakter. Ser man i ste-
det på forløb, der er opstartet i 2023, er andelen af korte forløb generelt lavere. Den højeste
andel ses blandt de hhv. 60-66-årige og 67-79-årige, hvor 42 pct. af de opstartede
forløb varer mellem 1 og 6 måneder, jf. figur 18.

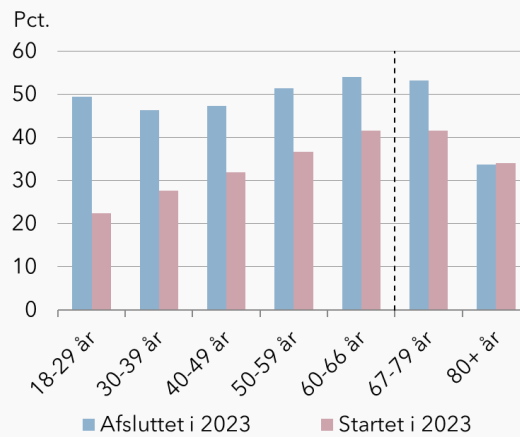
Figur 17

Andel ophørte hjemmehjælpsmodtagere, efter hvad der sker efterfølgende, 2023

Figur 18

Andel hjemmehjælpsmodtagere med forløb på 1-6 måneder, blandt modtagere der hhv. ophørte og startede med at modtage hjemmehjælp i 2023

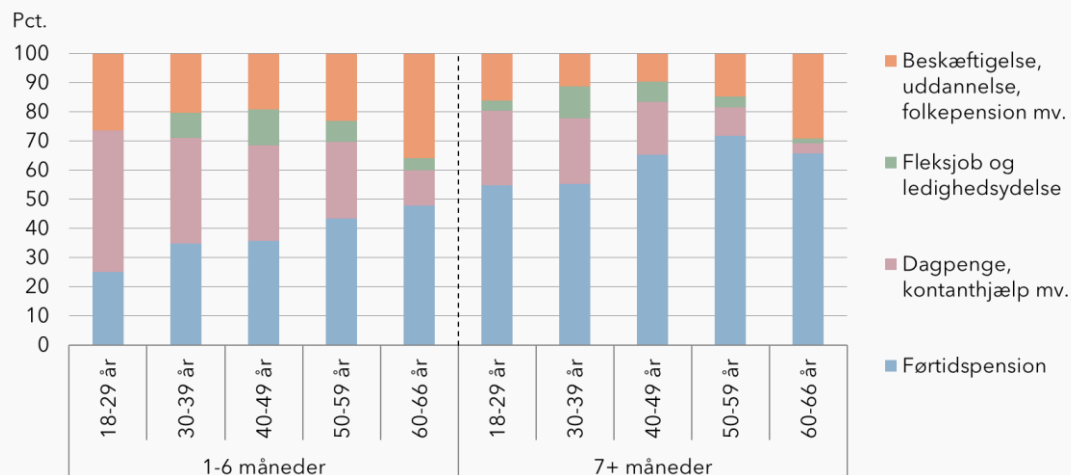
Note: Figuren til venstre angiver, hvad der sker inden for seks måneder efter hjemmehjælpen er ophørt. Hvis samme person har oplevet flere af de udvalgte hændelser inden for de efterfølgende seks måneder er anvendt følgende rangering: død, plejebolig, botilbud, §§ 85, 96-97, § 83 igen, andet. "Andet" omfatter personer, der efterfølgende modtager former for støtte, der ikke indgår i de øvrige kategorier samt personer, der ikke modtager støtte efterfølgende. "Andet" gruppen er opdelt i to med angivelse af, om de har modtaget hjemmehjælp i 1-6 måneder eller længere tid. Personen kan have modtaget socialpædagogisk støtte (§ 85), ledsagerordning (§ 97) eller BPA (§ 96) samtidig med § 83, her er der blot betinget på, at indsatsen skal fortsætte efter § 83 er ophørt. Figuren til højre angiver andel forløb, der varer 1-6 måneder blandt dem der er hhv. afsluttet og opstartet i 2023. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data vedr. hjemmehjælp for alle 12 måneder i årene 2022-2024. Alder er opgjort primo året. Aldersgrupperingen for de 80+-årige er slået sammen grundet diskretion. Hjemmehjælpsforløb er lagt sammen, hvis der er under tre måneder mellem afslutning og næste opstart.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

Ser man på de 18-66-årige, der i løbet af 2023 ophørte med at modtage hjemmehjælp, har dem, som modtog hjemmehjælp i 1-6 måneder oftere modtaget midlertidig offentlig forsørgelse som dagpenge, kontanthjælp mv. sammenlignet med dem, der har modtaget hjemmehjælp i mere end 6 måneder. Dem der har modtaget hjemmehjælp i mere end 6 måneder har oftere modtaget førtidspension, sammenlignet med dem, der har korte forløb, jf. figur 19.

Figur 19

Dominerende forsørgelsesgrundlag blandt de 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der ophører med at modtage hjemmehjælp i 2023, efter alder og varighed

Note: 18-66-årige personer, der i 2023 ophører med at modtage hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg. Opgørelsen viser personens dominerende forsørgelsesgrundlag i 2023. "Beskæftigelse, uddannelse, folkepension mv." omfatter personer i beskæftigelse, under uddannelse, selvstændige samt personer, der modtager efterløn, folkepension eller tidlig pension og personer der har været døde eller udvandret over halvdelen af året. "Dagpenge, kontanthjælp mv." omfatter personer, der modtager dagpenge, sygedagpenge, ressourceforløb eller kontanthjælp. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data vedr. hjemmehjælp for alle 12 måneder i året. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

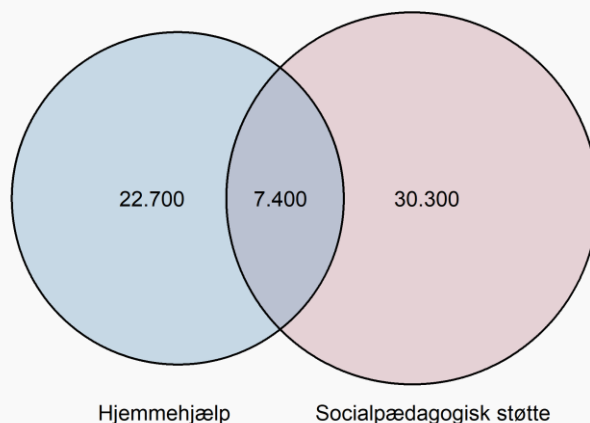
De yngre hjemmehjælpsmodtagere sammenlignet med modtagere af socialpædagogisk støtte

Der er i alt 60.400 18-66-årige, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem. Heraf modtog 7.400 personer både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte. Dem, der modtager begge typer af støtte, har generelt set et mere komplekst støttebehov end dem, der alene modtager henholdsvis hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte. Dem, der alene modtager hjemmehjælp, adskiller sig fra dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte ved generelt at være ældre og have flere kroniske sygdomme og i mindre grad have psykiatriske lidelser.

7.400 18-66-årige modtager både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte
I januar 2024 var der i alt 30.100 18-66-årige, der modtog hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg. Heraf modtog 7.400 også socialpædagogisk støtte, mens de resterende 22.700 kun modtog hjemmehjælp. Der var 37.700 18-66-årige, der modtog socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem.² Heraf modtog de 7.400 også hjemmehjælp, mens de resterende 30.300 kun modtog socialpædagogisk støtte. I alt er der 60.400 18-66-årige, der modtager hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte, jf. figur 20.

Figur 20

Antal 18-66-årige modtagere af hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte, 2024

Note: Antallet af 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Tallene er afrundet til nærmeste 100 og angiver hhv. hjemmehjælpsmodtagere, der ikke samtidig modtager socialpædagogisk støtte; modtagere af både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte; modtagere af socialpædagogisk støtte, der ikke samtidig modtager hjemmehjælp. Alder er opgjort primo året. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Hver fjerde hjemmehjælpsmodtager får socialpædagogisk støtte

Blandt de 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere får 25 pct. også socialpædagogisk støtte. Der er flest blandt de yngste, hvor over 40 pct. af de 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere også modtager socialpædagogisk støtte. Blandt de 60-66-årige er det 16 pct. Andelen af

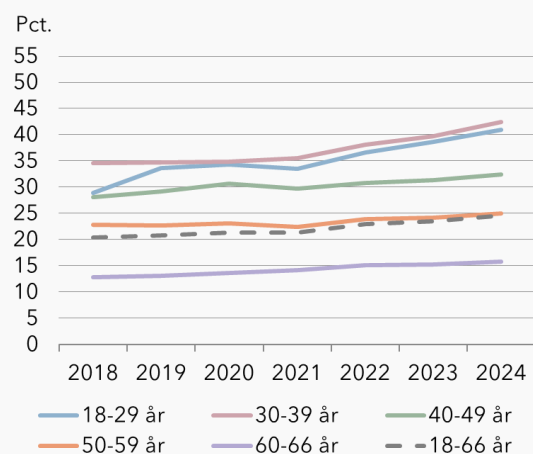
² I perioden 2018-2024 er der mellem 1.900 og 2.600 67+-årige der modtager socialpædagogisk støtte i eget hjem. De indgår ikke i analysen.

hjemmehjælpsmodtagere, der også modtager socialpædagogisk støtte har været stigende siden 2018, jf. figur 21.

Tages der i stedet udgangspunkt i de 18-66-årige modtagere af socialpædagogisk støtte, er det være femte af dem, der samtidig modtager hjemmehjælp. Der er færrest blandt de yngste, hvor 5 pct. af de 18-29-årige modtagere af socialpædagogisk støtte samtidig får hjemmehjælp. Blandt de 60-66-årige er det 50 pct., jf. figur 22.

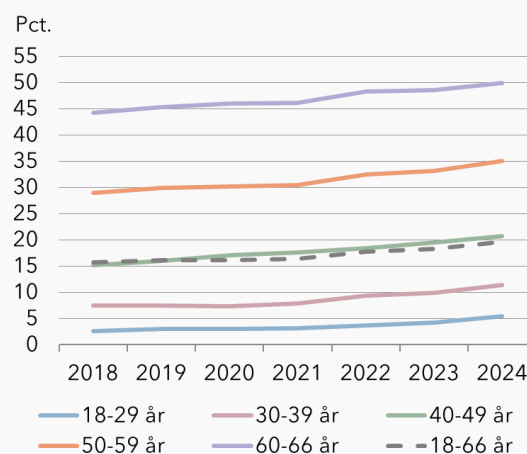
Figur 21

Udvikling i andel hjemmehjælpsmodtagere, der samtidig får socialpædagogisk støtte, 2018-2024

Figur 22

Udvikling i andel modtagere af socialpædagogisk støtte, der samtidig får hjemmehjælp, 2018-2024

Note: Udvikling i antal 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2018-2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året. Alder er opgjort primo året.

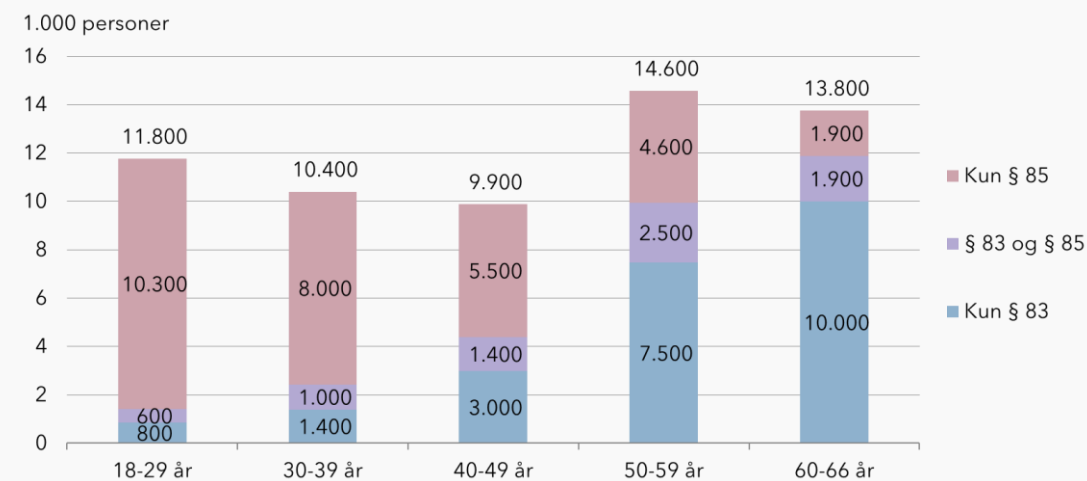
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Dem, der modtager socialpædagogisk støtte, er generelt yngre

Samlet set er der mellem 9.900 og 14.600 personer, der modtager hjemmehjælp eller socialpædagogisk støtte på tværs af de fem aldersgrupper. For de tre yngste aldersgrupper (18-29, 30-39 og 40-49 år) er der flere, der modtager socialpædagogisk støtte, end der er modtagere af hjemmehjælp. For de to ældste aldersgrupper (50-59 og 60-66 år) er der flere, der modtager hjemmehjælp, end der er modtagere af socialpædagogisk støtte, jf. figur 23.

Figur 23

Antallet af modtagere af hjemmehjælp (§ 83) og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85), aldersgrupperet, 2024

Note: Antallet af 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Alder er opgjort primo året. Antal er afrundet til nærmeste 100.

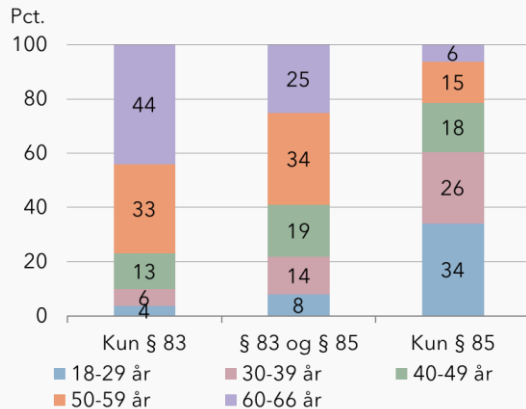
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Blandt de 18-66-årige modtagere af socialpædagogisk støtte, der ikke samtidig modtager hjemmehjælp, er hver tredje mellem 18 og 29 år. Blandt de 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der ikke samtidig modtager socialpædagogisk støtte, gælder det 4 pct. Blandt dem, der modtager både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, er 8 pct. 18-29 år, jf. figur 24.

Der er en større andel kvinder blandt dem, der kun modtager hjemmehjælp, mens der blandt dem, der modtager både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte samt dem, der kun modtager socialpædagogisk støtte, er lidt flere mænd end kvinder, jf. figur 25.

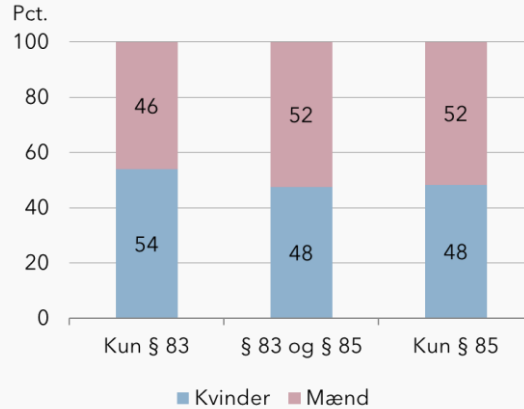
Figur 24

Aldersfordeling blandt 18-66-årige modtagere af hjemmehjælp (§ 83) og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85), 2024

Figur 25

Kønsfordeling blandt 18-66-årige modtagere af hjemmehjælp (§ 83) og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85), 2024

Note: 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

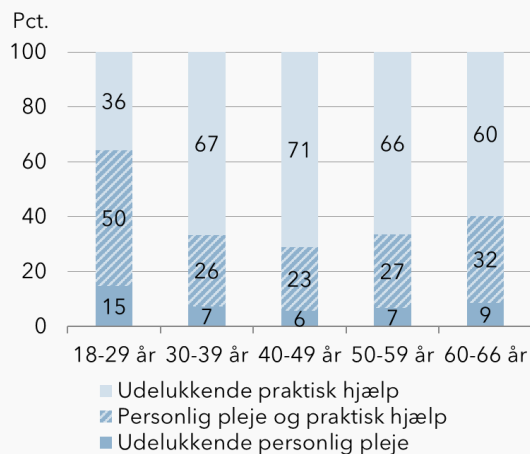
De 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere, der også får socialpædagogisk støtte, får i mindre grad personlig pleje

Blandt de 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere, der også får socialpædagogisk støtte, får de fleste (65 pct.) udelukkende praktisk hjælp og ingen personlig pleje. Det er betydeligt flere end blandt de 18-29-årige hjemmehjælpsmodtagere, der ikke får socialpædagogisk støtte. Her gælder det 36 pct. Tilsvarende blandt de 30-39-årige hjemmehjælpsmodtagere, der også modtager socialpædagogisk støtte, modtager 74 pct. kun praktisk hjælp og ingen personlig pleje, mens det blandt de øvrige 30-39-årige hjemmehjælpsmodtagere gælder 67 pct.

For de 40-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der også får socialpædagogisk støtte, er der en større andel, der både modtager personlig pleje og praktisk hjælp, end blandt de øvrige 40-66-årige hjemmehjælpsmodtagere. Generelt er det meget få, der modtager kombinationen socialpædagogisk støtte, personlig pleje og ingen praktisk hjælp, jf. figur 26 og 27.

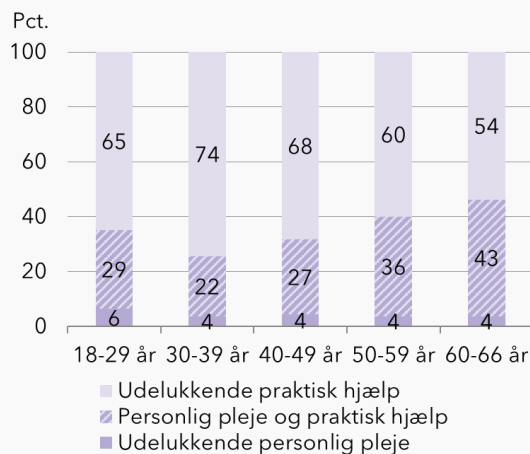
Figur 26

Fordeling af type af hjemmehjælp blandt hjemmehjælpsmodtagere, der ikke får socialpædagogisk støtte, 2024

Figur 27

Fordeling af type af hjemmehjælp blandt hjemmehjælpsmodtagere, der også får socialpædagogisk støtte, 2024

Note: 18-66-årige modtagere af hjemmehjælp (§83 omfattet af frit valg) i januar 2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året. Alder er opgjort primo året.

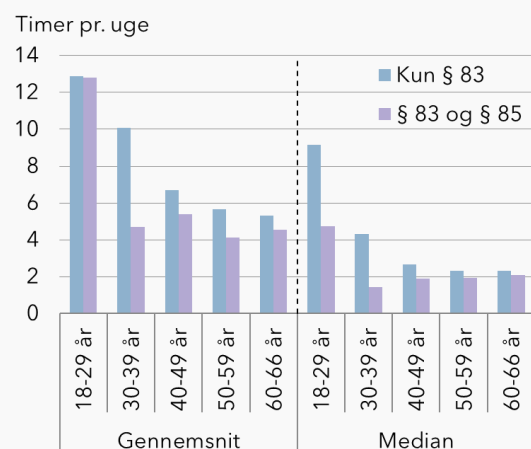
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Modtagere af personlig pleje, der samtidig modtager socialpædagogisk støtte, får færre timers personlig pleje, end dem der ikke modtager socialpædagogisk støtte, jf. figur 28.

De 18-29-årige modtagere af praktisk hjælp, der samtidig modtager socialpædagogisk støtte, er visiteret til flere timer end øvrige 18-29-årige modtagere af praktisk hjælp. For de øvrige aldersgrupper er antallet af visiterede timer til praktisk hjælp omkring samme niveau, uanset om de samtidig modtager socialpædagogisk støtte eller ej, jf. figur 29.

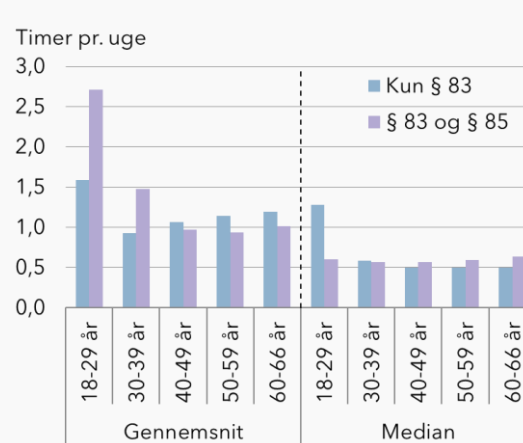
Figur 28

Visiteret tid til *personlig pleje* blandt modtagere af personlig pleje, 2024

Figur 29

Visiteret tid til *praktisk hjælp* blandt modtagere af praktisk hjælp, 2024

Note: 18-66-årige modtagere af hjemmehjælp (§83 omfattet af frit valg) i januar 2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året. Alder er opgjort primo året. Opgørelsen af praktisk hjælp er opgjort eksklusiv registreringer af under 2 minutter pr. uge da madservice, tøjvask og indkøb ofte registreres som 1-minutsydelse. Tidsforbruget for disse ydelser afspejler således ikke det reelle tidsforbrug forbundet med opgaven. Personer der udelukkende modtager under 2 minutters praktisk hjælp indgår derfor ikke i opgørelsen af visiteret tid.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Modtagere af socialpædagogisk støtte har oftere psykiatriske lidelser

De 18-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der ikke samtidig modtager socialpædagogisk støtte, har i mindre grad udvalgte psykiatriske diagnoser (fx emotionelle og psykotiske lidelser), sammenlignet med de 18-66-årige, der modtager socialpædagogisk støtte. Dog har de i højere grad udvalgte kroniske sygdomme (fx diabetes, KOL og rygsygdomme). Det gælder på tværs af alle aldersgrupper.

Omvendt har modtagere af socialpædagogisk støtte, som ikke samtidig modtager hjemmehjælp, i højere grad udvalgte psykiatriske sygdomme og i mindre grad udvalgte kroniske sygdomme, sammenlignet med dem, der modtager hjemmehjælp. Det gælder også på tværs af alle aldersgrupper.

De 18-66-årige, der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, har oftere udvalgte psykiatriske diagnoser sammenlignet med dem, der alene modtager hjemmehjælp, men i mindre grad end dem, der alene modtager socialpædagogisk støtte. Samtidig har de i oftere udvalgte kroniske sygdomme sammenlignet med dem, der udelukkende modtager socialpædagogisk støtte, men i mindre grad end dem, der kun modtager hjemmehjælp.

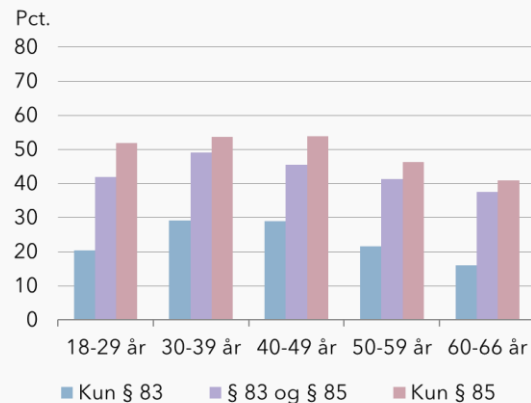
For alle aldersgrupper ses det, at dem der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte i højere grad har udvalgte handicaprelaterede diagnoser (fx autismespektrumforstyrrelse og udviklingshæmning), sammenlignet med dem, der alene modtager henholdsvis socialpædagogisk støtte og hjemmehjælp.

Blandt dem, der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, er der en højere andel, der har flere samtidige udfordringer sammenlignet med dem, der alene modtager henholdsvis hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, jf. figur 30-33. Det tyder på et mere komplekst udfordringsbillede, der kræver mere tværfaglig støtte. Flere samtidige udfordringer er her defineret som personer, der falder i mindst to af grupperingerne "udvalgte psykiatriske diagnoser", "udvalgte handicaprelaterede diagnoser" og "udvalgte kroniske

sygdomme". Hvis samme personer har flere samtidige udfordringer i form af eksempelvis flere samtidige psykiatriske diagnoser, indgår de dermed ikke i definitionen af flere samtidige udfordringer.

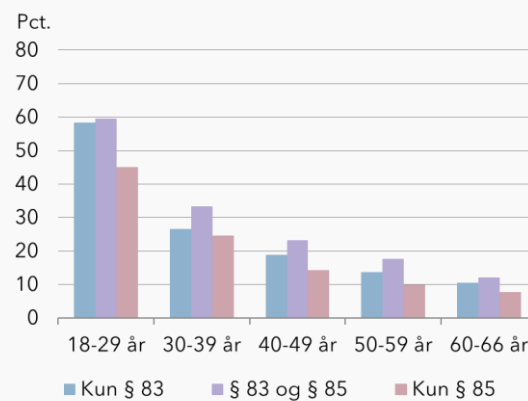
Figur 30

Andel med udvalgte psykiatriske diagnoser, 2024

Figur 31

Andel med udvalgte handicaprelaterede diagnoser, 2024

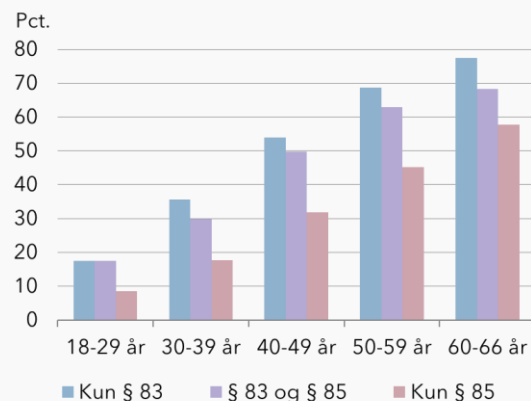

Note: 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året. Alder og diagnoser er opgjort primo året. Se bilag 1 for afgrænsning af diagnoser.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

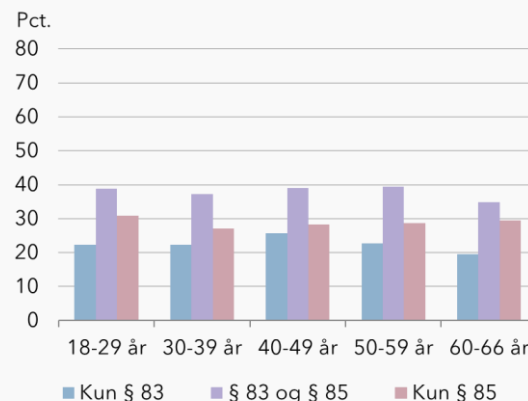
Figur 32

Andel med udvalgte kroniske sygdomme, 2024

Figur 33

Andel med flere samtidige udfordringer (mindst to af hhv. psykiatriske, handicaprelaterede eller kroniske diagnoser), 2024

Note: 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året. Alder og diagnoser er opgjort primo året. Se bilag 1 for afgrænsning af diagnoser.

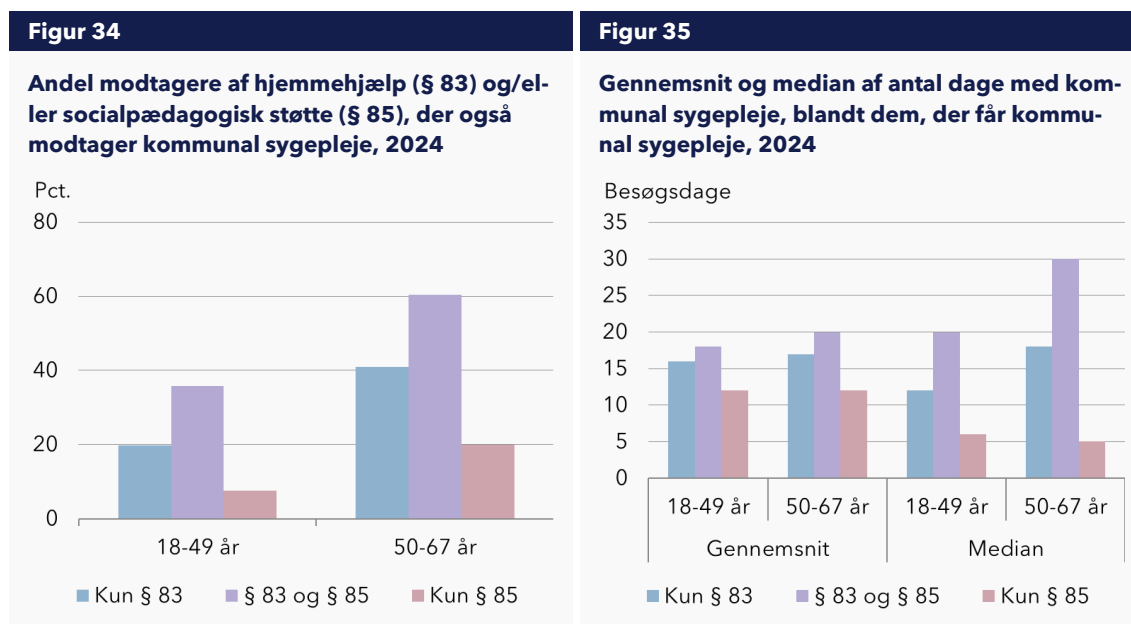
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen.

Hjemmehjælpsmodtagerne får oftere kommunal sygepleje

Tre ud af fem af de 50-66-årige hjemmehjælpsmodtagere, der samtidig modtager socialpædagogisk støtte, modtager også besøg af den kommunale sygepleje. Blandt de øvrige 50-66-årige hjemmehjælpsmodtagere gælder det to ud af fem, og blandt de 50-66-årige, der modtager socialpædagogisk støtte uden samtidig at få hjemmehjælp, er det én ud af fem, der

også modtager kommunal sygepleje. Blandt de 18-49-årige er andelen med besøg af den kommunale sygepleje lavere, men tendensen den samme, jf. figur 34.

Blandt dem, der modtager kommunal sygepleje, får dem, som både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, flere sygeplejebesøg, end dem, der alene modtager henholdsvis hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte, jf. figur 35. Det indikerer også, at dem der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte har et mere komplekst udfordringsbillede end dem.

Note: 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Opgørelsen angiver andelen, der modtog kommunal sygepleje (SUL § 138) mindst én dag i januar måned. Opgørelsen af kommunal sygepleje tæller antallet af dage med besøg i januar. Der kan være flere besøg samme dag. Det tælles kun som én besøgsdag. Gennemsnit og median er opgjort blandt dem, der havde besøg i måneden. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data for alle 12 måneder i året, både for kommunal sygepleje og hjemmehjælp. Alder er opgjort primo året. Grundet diskretion kan aldersgrupperingen ikke vises mere detaljeret.

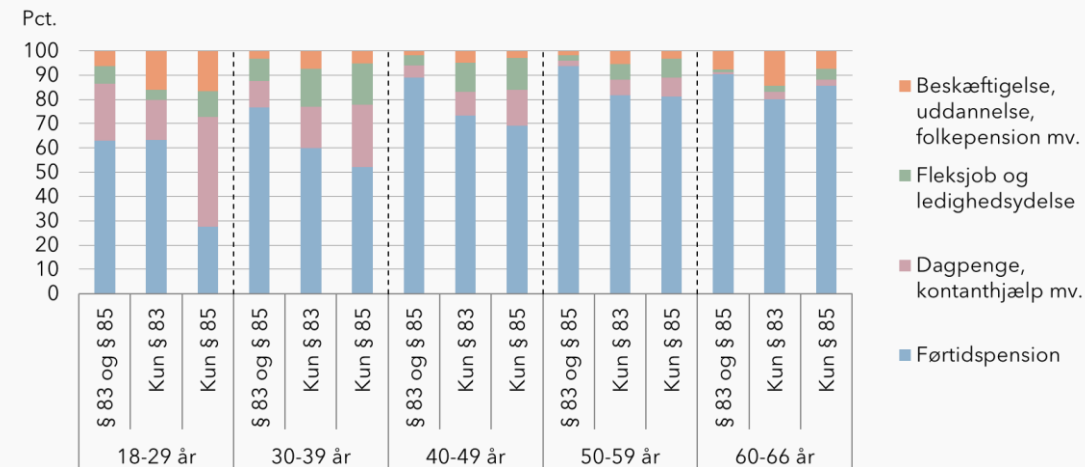
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Modtagere af både hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte får oftere førtidspension

En stor del af modtagere af hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte modtager offentlig forsørgelse. Blandt de 40-66-årige får mellem 70 og 94 pct. førtidspension. Andelen, der modtager førtidspension, er højest blandt dem, der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte. Blandt de 18-39-årige er der en større andel, der modtager dagpenge, kontanthjælp mv., jf. figur 36.

Figur 36

Modtagere af hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte, efter alder og dominerende forsørgelsesgrundlag, 2024

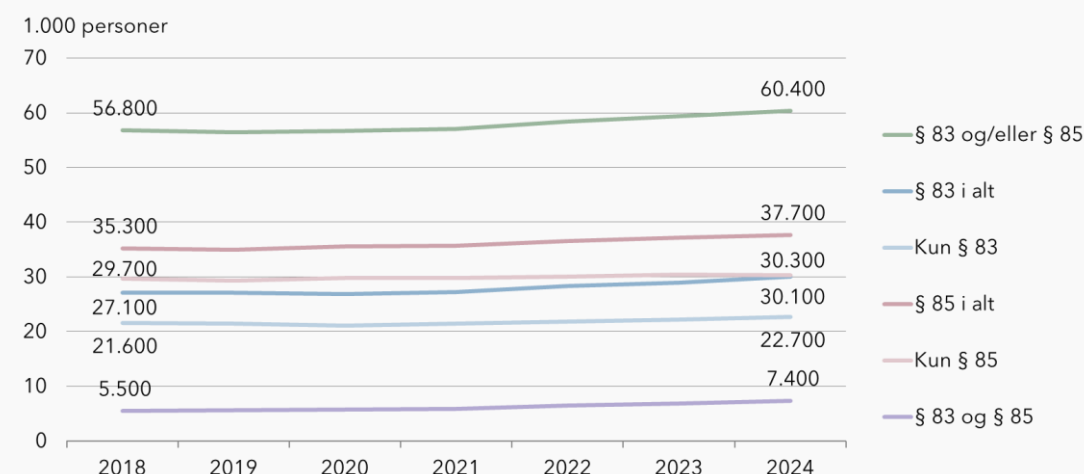
Note: 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2024. Opgørelsen viser personens dominerende forsørgelsesgrundlag i 2024. "Beskæftigelse, uddannelse, folkepension mv." omfatter personer i beskæftigelse, under uddannelse, selvstændige samt personer, der modtager efterløn, folkepension eller tidlig pension og personer der har været døde eller udvandret over halvdelen af året. "Dagpenge, kontanthjælp mv." omfatter personer, der modtager dagpenge, sygedagpenge, ressourceforløb eller kontanthjælp. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet data vedr. hjemmehjælp for alle 12 måneder i året. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Antallet af modtagere af hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte er steget siden 2018 er det samlede antal af 18-66-årige, der modtager hjemmehjælp eller socialpædagogisk støtte, steget. Det dækker både over stigninger i antallet af personer, der modtager begge indsatser samtidig, antallet af personer, der kun modtager hjemmehjælp og antallet af personer, der kun modtager socialpædagogisk støtte. Derfor ses der også både stigninger i det samlede antal modtagere af hjemmehjælp og det samlede antal modtagere af socialpædagogisk støtte, jf. figur 37.

Figur 37

Udvikling i antal 18-66-årige, der modtager hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte, 2018-2024

Note: Antallet af 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i året. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Alder er opgjort primo året. De Antal er afrundet til nærmeste 100.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Blandt de 18-39-årige er antallet steget mere end den demografiske udvikling. Samlet set for de 18-66-årige er stigningerne i antallet af modtagere af hjemmehjælp og/eller socialpædagogisk støtte større, end udviklingen i befolkningen. For alle aldersgrupper overstiger udviklingen i antallet af personer, der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte markant den demografiske udvikling.

For de 18-39-årige er antallet af hjemmehjælpsmodtagere også steget markant mere end demografiske udvikling tilsiger. Antallet af modtagere af socialpædagogisk støtte er dog også steget mere end befolkningstallet, så stigningen i antallet af hjemmehjælpsmodtagere har ikke resulteret i et fald i antallet af modtagere af socialpædagogisk støtte, som man kunne forvente hvis der var tale om substitution. Den store procentvise stigning i antallet af hjemmehjælpsmodtagere skal også ses i lyset af, at der er relativt få 18-39-årige hjemmehjælpsmodtagere.

Blandt de 40-59-årige har der været et fald i antallet af modtagere af socialpædagogisk støtte og en lille stigning i antallet af hjemmehjælpsmodtagere. Det kan muligvis skyldes en substitution væk fra socialpædagogisk støtte og mod hjemmehjælp for denne aldersgruppe. Der er dog tale om relativt små forskelle.

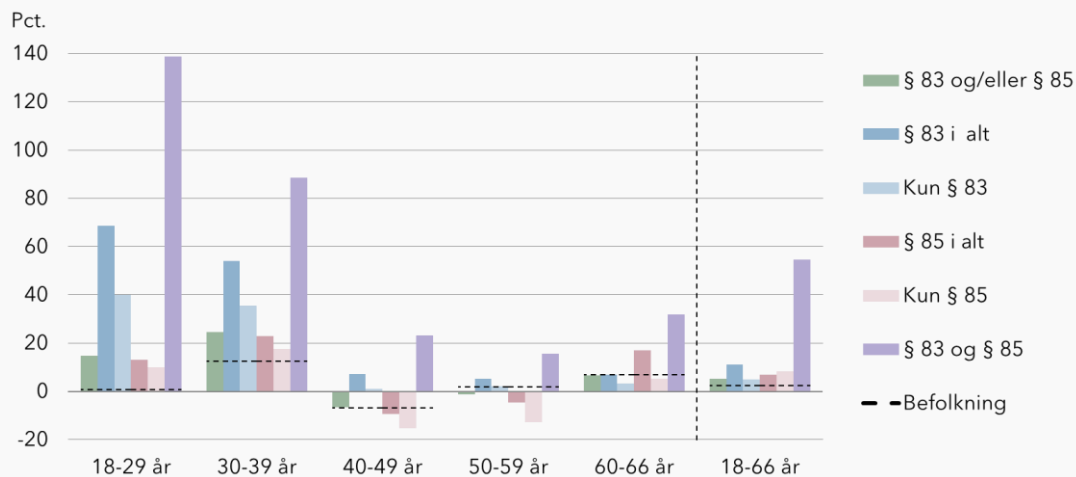
Blandt de 60-66-årige følger udviklingen i antallet af hjemmehjælpsmodtagere den demografiske udvikling, mens antallet af modtagere af socialpædagogisk støtte er steget mere, end demografien tilsiger, jf. figur 38.

Udviklingen i antallet af modtagere af henholdsvis hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte skal ses i lyset af Ankestyrelsens afgørelse fra 2019, som præciserer, i hvilke tilfælde hjælp skal bevilges efter henholdsvis § 83 og § 85, uanset borgerens alder. Det kan være årsagen til stigningen i antallet af modtagere af hjemmehjælp og især de relativt store stigninger i antallet af borgere, der både modtager hjemmehjælp og socialpædagogisk støtte. Hvis dele af den støtte, der tidligere blev visiteret som socialpædagogisk støtte, i dag visiteres som

hjemmehjælp, vil omfanget af den samlede støtte ikke nødvendigvis stige, selvom der ses en stigning i antallet af personer, der både modtager socialpædagogisk støtte og hjemmehjælp.

Figur 38

Procentvis udvikling i antallet af modtagere af hjemmehjælp (§ 83) og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) sammenholdt med befolkningsudviklingen, 2018-2024

Note: Udvikling i antal 18-66-årige personer, der modtager hjemmehjælp (§ 83) omfattet af frit valg og/eller socialpædagogisk støtte (§ 85) i eget hjem i januar i 2018-2024. Personer der bor på plejehjem, plejebolig, botilbud og botilbudslignende tilbud indgår ikke. Opgørelsen er baseret på data fra kommuner, der har indberettet hjemmehjælpsdata for alle 12 måneder i året, og er opregnet til landsplan på baggrund af aldersfordelte befolkningstal. Alder er opgjort primo året.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Bilag 1 - Diagnoseafgrænsning

Kroniske sygdomme

Opgørelsen af kronisk sygdom er baseret på somatiske sygdomme som indgår i det nationale register over udvalgte kroniske sygdomme (RUKS). For at skabe et mere retvisende billede af omfanget af kronisk sygdom end opgørelser kun baseret på de udvalgte sygdomme, der indgår i RUKS, er opgørelsen suppleret med andre sygdomme af en væsentlig udbredelse og kronisk/langvarig karakter. Disse øvrige kroniske sygdomme er alene afgrænset på baggrund af diagnoser registreret i forbindelse med en hospitalskontakt (LPR). Boks 2 indeholder en oversigt over de anvendte sygdomme i RUKS og de øvrige sygdomme, der alene er identificeret på baggrund af LPR.

Boks 2

Inkluderede sygdomme

Fra RUKS

- Type 1 diabetes
- Type 2 diabetes
- KOL
- Leddegigt*
- Osteoporose (knogleskørhed)
- Demens

Fra LPR alene

- Iskæmisk hjertesygdom
- Hjertesvigt
- Apopleksi (blodprop i hjernen)
- Slidgigt
- Rygsygdomme
- Inflammatoriske ledsygdomme**
- Kroniske leversygdomme

Note: *) Leddegigt (RUKS) og inflammatoriske ledsygdomme (LPR) overlapper delvist, men LPR-kategorien er bredere, mens RUKS-kategorien også indeholder personer, der ikke har fået en diagnose ifm. en hospitalskontakt, men blot modtager medicin for leddegigt. I opgørelser i analysen omfatter kategorien "inflammatoriske ledsygdomme" personer, som enten er registreret med leddegigt i RUKS eller har inflammatoriske ledsygdomme i LPR.

Afgrænsningen af borgere med kroniske sygdomme i Register for Kroniske Sygdomme (RUKS) følger algoritmerne herfor. Registeret er afledt af andre registre, da det tager udgangspunkt i en kombination af diagnoser fra Landspatientregisteret og indløste recepter på medicin fra Lægemiddelstatistikregisteret. På denne måde kompenseres der for, at der ikke findes nationalt indberettede diagnoser fra primærsektoren. Borgere, som kun behandles i primærsektoren, kan således stadig identificeres via sygdomsspecifik medicin (hvis de får det).

Afgrænsningen af øvrige sygdomme ud fra LPR alene følger en mere simpel logik udelukkende med udgangspunkt i diagnoser de seneste 10 år. Der er både tale om sygdomme, der stort set altid vil medføre hospitalskontakt og (fx apopleksi/blodprop i hjernen, hjertesvigt, iskæmisk hjertesygdom), og sygdomme som ofte håndteres udelukkende i primærsektoren, fx artrose (slidgigt), og som derfor vil være undervurderet med denne brug af hospitalsdiagnoser³.

Borgere inkluderes i populationen af kronisk syge, hvis de har fået registreret diagnosen i løbet af de seneste 10 år. Denne grænse er valgt, da det er den typiske grænse anvendt i RUKS. Fordelen ved en afgrænsning bagud i tid er, at man minimerer risikoen for at fejlregistreringer hober sig op over tid, samt at sygdomstilfælde, som ikke har givet anledning til hospitalskontakt de seneste 10 år (og dermed sandsynligvis ikke er så alvorlige) frasorteres.

³ Andre opgørelser tyder på, at ca. 20 pct. har slidgigt, mens denne opgørelse kun finder, at 7 pct. har det.

Der kan dog også være mulighed for at inkludere borgere, som fik stillet diagnosen for op til 10 år siden, men som reelt ikke i dag lider af sygdommen længere. Det vil føre til overvurdering af relevante sygdomstilfælde. Tabel 2 viser hvilke diagnoser, der indgår i de forskellige grupper, der er afgrænset alene på baggrund af LPR.

Tabel 2

Afgrænsning af kroniske sygdomme identificeret via LPR alene

Diagnosegruppe	Beskrivelse	ICD-10 diagnosekode
Inflammatorisk ledsygdom, herunder leddegigt	Omfatter inflammatorisk leddegigt (rheumatoid arthritis), psoriasisgigt og urinsyregigt, samt Morbus Bechterew (spondylitis ankylopoietica).	M05*-M14*, M45*, M46*, L405*
Slidgigt	Slidgigt/Artrose i hofte, knæ, fingre m.m.	M15*-M19*
Rygsygdomme	Sygdomme/smerter i ryg/rygsøjle	M47*-M54*
Apopleksi	Slagtilfælde (blodprop i hjerne / hjerneblødning).	I60*, I61*, I63*, I64*
Hjertesvigt	Hjertesvigt/ hjerteinsufficiens, herunder kardiomyopati og hypertensiv hjertesygdom med hjertesvigt.	I50*, I420*, I426*-I429*, I110*, I130*, I132*
Iskæmisk hjertesygdom	Iskæmisk hjertesygdom, herunder akut myokardieinfarkt (blodprop i hjertet) og angina pectoris (hjertekrampe).	I20*-I25*
Kronisk leversygdom	Kronisk leversygdom, herunder fedtlever, leverbetændelse/hepatitis, leverfibrose, levercirrose/"skrumpelever", leverinsufficiens/leversvigt. Herunder alkoholbetinget.	K70*, K73*, K74*

Note: *) Inkl. alle underkoder. Se evt. SKS-browseren for yderligere info. Diagnosekoderne M45 og M46 er i kategoriseringen lagt under "inflammatorisk ledsygdom" og ikke under "rygsygdomme". M45 og M46 udgør dog en relativ lille andel af personerne med rygsygdomme (omkring 2 pct.) og personer med rygsygdomme er dermed kun en smule undervurderet sammenlignet med, hvis M45 og M46 indgik i definitionen.

Psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser

Oplysninger om psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser er baseret på data fra landspatientregistret (LPR), som indeholder alle kontakter med hospitalssektoren (somatikken og psykiatrien, inkl. distriktskykiatrien). Opgørelsen omfatter både aktions- og bi-diagnoser tilknyttet hospitalskontakterne.

Diagnoseregistreringer i LPR dækker ikke den fulde forekomst af psykiatriske lidelser og handicap i befolkningen. Dels er en del lidelser/handicap slet ikke opdaget/diagnosticeret, og dels behandles nogle udelukkende uden for hospitalssektoren, fx i kommunerne eller hos privatpraktiserende psykiatere, som ikke indberetter diagnoser centralt. Derudover vil nogle lidelser/forstyrrelser kun give anledning til hospitalskontakt indledningsvist ifm. diagnosticering, hvilket kan ligge mange år tilbage. Denne opgørelse skal derfor ikke betragtes som en opgørelse af den fulde prævalens af psykiatriske lidelser og handicap i befolkningen, men som det nærmeste vi kan komme det med det eksisterende datagrundlag.

Diagnoseregistreringen i LPR er baseret på det europæiske klassifikationssystem ICD-10, som blev indført i 1995. I opgørelserne af forekomsten af psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser er der taget udgangspunkt i kontakter (og dertilhørende diagnoser), der ligger inden for enten de foregående 5 år eller 10 år. De forskellige periodeafgrænsninger har forskellige fordele og formål. I nogle tilfælde vil det være retvisende at medtage alle diagnoser, der er registreret i løbet af personens liv, fx ved kroniske/varigere lidelser og handicap. Særligt hvis der er tale om lidelse, der ikke kræver løbende kontakt med/behandling i hospitalssektoren. Dog vil der være større risiko for at fejlregistreringer medfører misklassifikation. I tilfælde, hvor lidelserne typisk er midlertidige, vil det være relevant at afgrænse opgørelsen til nyere diagnoseregistreringer, for at undgå at overvurdere den aktuelle forekomst af lidelserne.

Opgørelserne af psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser tager udgangspunkt i en række *udvalgte* psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser. Afgrænsningen af de udvalgte diagnoser er foretaget på baggrund af en vurdering af, hvilke diagnoser, der generelt fylder i befolkningen, som samtidig i et vist omfang kan identificere på baggrund af LPR, samtidig med at det er diagnoser, der er relevante ift. målgruppen. Tabel 3 viser hvilke diagnoser, der indgår i de forskellige grupper, og hvor lang en periode, de er medtaget for.

Tabel 3

Afgrænsning af psykiatriske og handicaprelaterede diagnoser

Diagnosegruppe	ICD-10 diagnosekode	Periode
<i>Psykiatriske diagnoser</i>		
Depression (alle sværhedsgrader)	F32*, F33*	Seneste 5 år
Angst (herunder fobier, generaliseret angst, panikangst, OCD og særlige angsttilstande blandt børn)	F40*, F41*, F42* og F93	Seneste 5 år
Belastnings- og tilpasningsreaktioner (herunder stress)	F43*	Seneste 5 år
Bipolar affektiv sindslidelse	F31*	Seneste 10 år
Personlighedsforstyrrelser	F6*	Seneste 10 år
Psykosier og psykotiske lidelser (herunder skizofreni)	F2*	Seneste 10 år
<i>Handicaprelaterede diagnoser</i>		
Sklerose	G35*	Seneste 10 år
Autismespektrumforstyrrelse (inkl. Aspergers, Retts m.m.)	F84*	Seneste 10 år
Muskelsvind	E740G, E740H, G111C, G120, G121, G121B-G121E, G122, G122A, G122D, G122G, G129, G600B, G600D, G700, G702, G709, G71, G710, G710A, G710B, G710D, G710E, G710G-G710J, G711A, G711D, G711J, G712, G712A-G712E, G713, G723A, G723B, G729, G734C, G736	Seneste 10 år
Psykisk udviklingshæmning og mental retardering (alle grader), herunder lettere mental retardering og inferior intellektualis (IQ 70-85) (bred afgrænsning)**	F7*, F842, R418, Q90*, Q91*, Q860, Q871B, Q871E, Q933, Q934, Q935C, Q938A, Q992	Seneste 10 år
Rygmarvsskade/lammelse	G82, G820, G821, G822, G823, G824, G825, G373, G952, S343, S141, S341, S241, T093, T913, D334, C720, Q059, Q059A	Seneste 10 år
Cerebral parese	G80*	Seneste 10 år

Note: *) Inkl. alle underkoder. Se evt. SKS-browseren for yderligere info.

**) Omfatter også Downs og andre (kromosom)syndromer med udviklingshæmning, herunder føtalt alkoholsyndrom, Retts syndrom, fragilt X-kromosom, Prader willis syndrom m.fl.

Opdelingen af diagnoser i hhv. handicap og psykiatriske diagnoser kan diskuteres. Autismespektrumforstyrrelse kunne også placeret under *psykiatriske diagnoser*.